C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 1r-228/2025 Judecătoria Orhei sediul Rezina

Judecător: Eugeniu Russ

D E C I Z I E
în numele Legii

03 iunie 2025 **mun. Bălţi**

Colegiul penal al Curții de Apel Nord,

În componența:
Președintele completului, judecătorul Ion Talpa
Judecătorii Oxana Mironov și Ecaterina Arseni

a judecat în ordine de recurs, recursul procurorului în Procuratura r-lui Rezina, Radu Procopciuc declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 07 februarie 2025, în cauza penală privind condamnarea lui:

Sîrbu Alexandru ***,** născut la ***** studii medii incomplete, nesupus militar, căsătorit, 2 copii minori la întreținere, neangajat în câmpul muncii, cetățean al Republicii Moldova, anterior nejudecat, IDNP *****;

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (1) Cod penal -

Cauza a fost examinată în baza art. 509 Cod de procedură penală, judecata în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției;

Termenul de judecare a cauzei:
În instanța de fond: 20.01.2025-07.02.2025;
În instanța de recurs: 18.03.2025-03.06.2025.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei și prevederile legale, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

Prin sentința Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 07 februarie 2025, s-a acceptat acordul de recunoaștere a vinovăției încheiat dintre Sîrbu Alexandru și procuror.

S-a recunoscut vinovat Sîrbu Alexandru în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264^1 alin.(1) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsă conform prevederilor art.80 alin.(3) Cod penal sub formă de amendă în cuantum de 1550 (una mii cinci sute cincizeci) unități convenționale, echivalentul a 77500 (șaptezeci și șapte mii cinci sute) lei.

În temeiul art. 64 alin. (3^2) din Codul penal, inculpatul Sîrbu Alexandru este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

S-a informat Sîrbu Alexandru că în baza art. 64 alin. (5) din Codul penal, în caz de eschivare cu rea-voinţă a condamnatului de la achitarea amenzii stabilite ca pedeapsă principală sau complementară, instanţa de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu închisoare în limitele termenelor pedepsei maximale, prevăzute de articolul respectiv al Părţii speciale a prezentului cod. Suma amenzii se înlocuiește cu închisoare, calculându-se o lună de închisoare pentru 100 unităţi convenţionale.

Corpul delict - tichetul alcotestului ”Drager” cu numărul 2468 din 04.01.2025, după intrarea sentinței în vigoare urmează a fi păstrat la materialele dosarului.

Permis de conducere provizoriu pe numele Sîrbu cu seria A 1433048 eliberat la 31.12.2024, s-a remis Agenției Servicii Publice pentru anularea acestuia, de către organele care asigură executarea pedepsei penale, în termen de 10 (zece) zile, din momentul rămânerii definitive a prezentei sentinţe.

S-a admit cererea procurorului privind cheltuielile de judecată și s-a trecut în contul statului suma de 266, 10 (două sute șaizeci și șase, 10) lei.

Măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi țara aplicat în privința inculpatului Sîrbu ***** se va menține până la intrarea sentinței în vigoare.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond a constatat că, la 04.01.2025, aproximativ la orele 23:00 min, deţinând dreptul de a conduce mijloace de transport pentru categoria ”B1 ” şi ” B ”, având scopul conducerii unităţii de transport în stare de ebrietate, conducând automobilul de model „Mercedes” cu număr de înmatriculare ”*****”, deplasându-se pe str. *****din or. Rezina, după ce în prealabil a consumat băuturi alcoolice, a încălcat cerinţele prevederilor art. 3 al Regulamentului Circulaţiei Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13 mai 2009, care stipulează că participanţii la trafic sunt obligaţi să respecte regulile de circulaţie, semnificaţia mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele şi indicaţiile agentului de circulaţie, condiţiile tehnice ale prezentului Regulament şi prin acţiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanţi la trafic, să nu-i expună pericolului, precum şi să nu creeze neîntemeiat obstacole circulaţiei care ar depăşi pe acele care sunt provocate de circumstanţe iminente” şi cerinţele prevederilor art. 14 lit. a) Regulamentul Circulaţiei Rutiere care stipulează că conducătorului de vehicul este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influenţa drogurilor sau altor substanţe contraindicate, sub influenţa preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacţiei, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere, condiţii care au fost ignorate de conducătorul automobilului de model „Mercedes” cu număr de înmatriculare ”*****” şi ca rezultat s-a tamponat în automobilul de model ”Honda Clarity”, care staţiona regulamentar pe str. *****7, or. Rezina.

După care, în timpul documentării accidentului rutier de către inspectorul Gorbatiuc Dmitri, în conformitate cu prevederile art. 12, pct. 1, lit. h) a Regulamentului Circulaţiei Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13 mai 2009, conducătorul automobilului de model „Mercedes” cu număr de înmatriculare ”*****”, implicat în accident, a fost supus testării alcoolscopice.

Ca rezultat, fiind supus testării alcoolscopice cu ajutorul aparatului DRAGER, conducătorul mijlocului de transport automobilului de model „Mercedes” cu număr de înmatriculare ”*****”, Sîrbu ***** , s-a constatat concentraţia a vaporilor de alcool în aerul expirat conform tichetului Drager nr. 2468, de 0, 77 mg/l.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmate de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Sîrbu ***** întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (1) Cod penal – *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care are o concentraţie de alcool în sânge ce depăşeşte 0,7 g/1 sau de vapori de alcool în aerul expirat ce depăşeşte 0,35 mg/1*.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 12 februarie 2025 s-a dispus corectarea omisiunea din dispozitivul sentinţei Judecătoriei Orhei, sediul Rezina pronunţată la

07 februarie 2025, în privinţa lui Sîrbu ***** pe dosarul penal nr.1-8/2025, prin operarea a următoarei completări:

„Se recunoaște vinovat Sîrbu ***** ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264[1] alin.(1) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsă conform prevederilor art.80 alin.(3) Cod penal sub formă de amendă în cuantum de 1550 (una mii cinci sute cincizeci) unități convenționale, echivalentul a 77500 (șaptezeci și șapte mii cinci sute) lei, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport".

Exercitarea căilor de atac:

Împotriva sentinței instanței de fond în termen a declarat cerere de recurs procurorul în Procuratura r-lui Rezina, Radu Procopciuc, prin care a solicitat casarea parțială a sentinţei Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 07 februarie 2025, în partea individualizării pedepsei ce ţine de pedeapsa complimentară obligatorie cu remiterea cauzei penale în instanţa de fond la rejudecare în această parte. În rest a menține sentința fără modificări.

În motivarea recursului partea acuzării a punctat faptul că, completarea în dispozitivul sentinței pronunțate cu pedeapsa complimentară obligatorie anularea dreptului de a conduce mijloace de transport nu poate fi apreciată drept o omisiune şi constituie o eroare gravă care nu poate fi corectată prin emiterea unei încheieri privind înlăturarea unor omisiuni vădite.

Acte de procedură:

La 20 martie 2025, prin încheierea Curții de Apel Nord, prin prisma art. 447 alin. (1) Cod de pr. penală, s-a comunicat participanților la proces că, recursul se judecă fără prezenţa părţilor la proces, tot odată în vederea examinării cauzei sub toate aspectele procedurale, prin esența art. 447 alin. (2) Cod de pr.penală, sa comunicat subiecților vizați în speță posibilitatea de a depune referință asupra recursului formulat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 07 februarie 2025, respectiv până la data examinării cauzei careva referință în sensul dat nu a parvenit, astfel instanța de recurs a considerat posibil examinarea cauzei în baza materialelor prezente la dosar.

Aprecierea instanței de recurs:

Cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal consideră necesar de a admite recursul acuzatorului de stat, cu casarea sentinței Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 07 februarie 2025, în latura neaplicării pedepsei complimentare sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport și prin extindere încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina de corectare erorii din 12 februarie 2025, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 1[2]) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate *în procedura acordului de recunoaştere a vinovăţiei.*

Potrivit art. 509[1] alin. (8) și (9) Cod de procedură penală, sentinţa adoptată în condiţiile prezentului articol este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs în termen de 15 zile de la pronunţare, invocându-se doar **erorile procesuale** şi **măsura de pedeapsă stabilită.** Recursul se judecă de către instanţa ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art.447 şi 448.

Conform art. 448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: *dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.*

Cu titlu preliminar, Colegiul notează că, raţiunea şi finalitatea exercitării căii de atac rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța de grad inferior la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează are un rol preventiv şi unul reparator.

Astfel, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de fond, inclusiv şi să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului şi care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri nemotivate.

Din conținutul recursului declarat de acuzatorul de stat rezultă că, acesta este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de judecată, judecarea cauzei în ordinea art. 509 Cod de pr. penală, precum şi cu încadrarea juridică a acțiunilor lui Sîrbu ***** în baza art. 264[1] alin. (1) Cod penal, însă nu este de acord cu sentința adoptată în partea individualizării pedepsei complimentare – *anularea dreptului de a conduce mijloace de transport*, or remedierea acestui fapt prin încheierea de corectare din 12 februarie 2025 este contrară prevederilor art. 249 Cod de pr. penală, urmând astfel chestiunea dată a fi soluționată de către instanța ierarhic superioară în ordine de recurs.

Prin urmare, având în vedere că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanța de fond şi nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Sîrbu *****, examinate în ședință publică în ordinea art.504-509 Cod de pr. penală, Colegiul nu se va pronunța asupra acestor aspecte, dar se v-a expune nemijlocit asupra celor deplânse, adică în partea neaplicării pedepsei complimentare sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, fără de a interveni asupra pedepsei principale aplicare celui din urmă, reieșind din următoarele considerațiuni:

La caz, reieșind din limitele recursului înaintat Colegiul penal, verificând legalitatea individualizării pedepsei penale complimentare neaplicate în privința inculpatului, constată prezența erorii de drept prevăzute la art. 444 alin. (1) pct. 9) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond în cazurile în care s-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege sau greșit individualizate în raport cu prevederile capitolului VII din Partea generală a Codului penal.

Astfel, verificând legalitatea sentinței Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 07 februarie 2025 sub aspectul atacat, Colegiul constată că, acesta este contrară prevederilor art. 509[1] alin. (4) Cod de pr. penală, potrivit căruia, *în cazul acceptării acordului de recunoaștere a vinovăției, instanţa de judecată nu poate modifica (...), pedeapsa negociată în acord sau modul de executare a pedepsei.*

Or, numindu-i pedeapsă inculpatului Sîrbu ***** prima instanță în mod eronat nu a stabilit ultimului pedeapsa complimentată adjudecată în baza acordului de recunoaștere a vinovăției încheiat între procuror şi învinuit care în ordinea art. 504 alin. (2) Cod de pr. penală, şi-a exprimat acordul de a-şi recunoaște vina în cele comise, a acceptat încadrarea juridică a faptei, *precum şi forma de executare a pedepsei*, în schimbul unei pedepse reduse, aceasta fiind negociată în strictă nemijlocire cu prevederile art. 505 alin. (3) Cod de pr. penală, urmând ca instanța la rândul ei să nu purceadă la modificarea pedepsei negociate în acord sau modul de executare a pedepsei.

Mai mult ca atât, Colegiul penal ține a sublinia că, într-adevăr prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 12 februarie 2025, s-a dispus completarea omisiunii în partea dispozitivă a sentinţei Judecătotriei Edineț, sediul Ocnița din 07 februarie 2025 în cauza penală după învinuirea lui Sîrbu ***** de săvârșirea infracţiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal, privind aplicarea totuși a pedepsei complimentare stabilită lui Sîrbu *****, cu includerea sintagmei *... cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport ...*

Însă este de menționat că, potrivit prevederilor art. 249 Cod de procedură penală, erorile materiale evidente din cuprinsul unui act procedural se corectează de însuși organul de urmărire penală, de judecătorul de instrucție sau de instanța de judecată care a întocmit actul, la cererea celui interesat ori din oficiu. La corectarea erorilor materiale, părțile pot fi chemate spre a da explicații. Despre corectarea efectuată, organul de urmărire penală întocmește un proces-verbal, iar judecătorul de instrucție sau instanța de judecată – o încheiere, făcându-se mențiune și la sfârșitul actului corectat.

De asemenea, potrivit prevederilor art. 250 Cod de procedură penală, prevederile art. 249 se aplică și în cazul în care organul de urmărire penală, judecătorul de instrucție sau instanța de judecată, ca urmare a unei omisiuni vădite, *nu s-a pronunțat asupra sumelor pretinse de martori, experți, interpreți, traducători, apărători, asupra restituirii obiectelor, corpurilor delicte sau a ridicării măsurilor asiguratorii, precum și a altor măsuri*.

Colegiul penală statuează că, instanța de fond indicând drept temei de corectare a erorii prevederile art. 249-250 Cod de procedură penală absolut neîntemeiat a considerat prin încheierea din 12 februarie 2025 eroarea admisă în dispozitivul sentinței Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 07 februarie 2025 poate fi corectată.

La acest capitol, Colegiul penal accentuează că legea admite corectarea erorilor din sentință numai în cazurile strict determinate de dispozițiile art. 249 Cod de procedură penală, iar competenţa instanţelor de judecată trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare şi omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare a cauzei.

Astfel, instanța de recurs menționează că erorile materiale sunt simple greşeli scriptice privind numele sau prenumele, unele date calendaristice la care se referă actul, unele indicaţii numerice şi altele, cu excepția erorilor de conținut.

Deci, erorile de conţinut nu se corectează conform dispoziţiilor art. 249 Cod de procedură penală, însă urmează a fi reparate prin intermediul căilor de atac.

În această ordine de idei, Colegiul remarcă că completarea omisiunii în dispozitivul sentinței pronunțate a stabilirii inclusiv a pedepsei complimentare – *anularea dreptului de a conduce mijloace de transport ...* nu poate fi apreciată drept o omisiune și constituie o eroare gravă care nu poate fi corectată prin emiterea unei încheieri privind înlăturarea unor omisiuni vădite.

În asemenea condiții, Colegiul penal statuează că încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 12 februarie 2025, urmează a fi casată integral, iar pe cale de consecință se dovedește necesitate casării inclusiv a sentinței primei instanțe în latura *neaplicării pedepsei complimentare sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport*, or erorile admise de către instanța de judecată nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, or, potrivit art. 449 alin. (1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, *dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului.*

Prin urmare, Colegiul penal notează că prin corectarea erorii comise de prima instanță la examinarea cauzei penale va fi agravată situația inculpatului, fapt inadmisibil.

Suplimentar, este necesar a face mențiune asupra încălcării dreptului inculpatului la un recurs efectiv în situația amintită, fiind lipsit de posibilitatea exercitării unei căi de atac prevăzute în condițiile legii.

Dispozițiile prevăzute de art.6 şi art.13 din Convenție rezervă inculpatului dreptul la un proces echitabil şi dreptul la un recurs efectiv, care dau expresie unei idei generale, potrivit căreia o protecție eficace a drepturilor omului nu poate fi realizată prin simpla consacrare a unor drepturi substanțiale, ci este necesar ca aceste drepturi să fie însoțite de garanții fundamentale de ordin procedural, care să asigure mecanismele corespunzătoare de punere în valoare.

Subsidiar, în susținerea celor expuse mai sus, Colegiul penal face trimitere la pct.12 al Hotărârii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție din 09.06.2014 cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, unde Curtea a reținut următoarele: „Articolul 13 din Convenţia Europeană stabileşte că orice persoană ale cărei drepturi şi libertăţi recunoscute de Convenţie au fost încălcate are dreptul să se adreseze efectiv unei instituţii naţionale, chiar şi atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acţionat în exercitarea atribuţiilor lor oficiale. Termenul „recurs efectiv", în sensul acestui articol, urmează a fi privit nu ca o cale de atac instituită prin lege, ci ca un remediu real instituit la nivel naţional, conform căruia o persoană considerată victimă a unei violări ale drepturilor sale prevăzute de Convenție poate ataca în faţa instanțelor judecătorești pretinsa violare”.

Dat fiind că, încălcările normelor procedurale specificate supra comise de către instanța de fond constituie erori de drept prescrise în art. 444 alin. (1) pct. 6) și pct. 16) Cod de procedură penală şi care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat de acuzatorul de stat, casarea sentinței contestate în latura *neaplicării pedepsei complimentare sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport* și a încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 12 februarie 2025 şi dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La o nouă examinare instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus și să emită o sentință legală, întemeiată și motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. (2) lit. d) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul procurorului în Procuratura r-lui Rezina, Radu Procopciuc declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 07 februarie 2025, în cauza penală în privința lui Sîrbu Alexandru se admite, cu casarea sentinței în **latura *neaplicării pedepsei complimentare sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport*** și a încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 12 februarie 2025, cu remiterea cauzei la rejudecare în această parte, în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

În rest dispozițiile sentinței instanței de fond se mențin fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului **Ion Talpa**
Judecătorii: **Oxana Mironov**

Arseni Ecaterina